

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультет ДПМ

Кафедра монументального і станкового живопису.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 07. ЖИВОПИС СПЕЦІАЛЬНИЙ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОПП «Декоративно-прикладне мистецтво»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	1 курс, I семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити(90 годин)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Практичні 30
	Самостійна робота 60
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд
Викладач	Професор Гуменюк Ф.М., доцент Недошовенко Т. Ф.
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта nedoshovenko_t@kdidpmid.edu.ua holembovska_1@kdidpmid.edu.ua gymenuk_f@kdidpmid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpmid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne- navchannya
Дні занять	Вівторок (15.10 – 16.30), четвер (10.30 – 12.10)
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: вівторок (16.30 – 17.30), четвер (15.00 – 16.00)

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	<p>«Живопис спеціальний» — дисципліна, що допомагає студентам набути необхідних знань і практичних навичок в образному відтворенні навколишнього світу, на основі яких вони можуть оволодіти обраною спеціальністю, стати художником-професіоналом. Заняття живописом вчать зображувати форму у просторі колористичними засобами, бачити гармонію кольорових відношень, розвивають цільність світобачення, формують загальну художню культуру і грамотність. Викладання дисципліни «Живопис спеціальний» ґрунтується як на основі досягнень української школи академічного живопису, так і на здобутках українського авангарду. При навчанні в магістратурі ВНЗ важливий саме творчий процес, інтерес до природи речей. Мають значення великі можливості засобів сучасного живопису, який вирізняється сміливим пошуком індивідуального стилю, яскравим композиційним розмаїттям та концептуальним підходом до творчих задач. Об'єднуючи традиції класичного живопису та здобутки майстрів сучасного живопису виконуються навчальні завдання. Ґрунтовно вивчаються різноманітні живописні техніки.</p> <p>Зміст дисципліни. Перелік тем:</p> <p>Тема 1. Живопис костюмованої фігури людини в обраній стилістиці.</p> <p>Тема 2. Оголена фігура людини в складному повороті.</p> <p>Тема 3. Одягненої чоловіча або жіноча фігура в контражурі.</p> <p>Ключові слова: живопис, візуальне мистецтво, закону тональних та кольорових відношень, образотворча грамота.</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки.</p> <p>Навчальна дисципліна «Живопис спеціальний» вивчає закономірності процесу творення художнього образу, виходячи із специфіки фахової адаптації, мислення та засвоєння основного закону живопису – закону тональних та кольорових відношень. Систематичне та послідовне</p>
---------------------	---

	<p>вивчення образотворчої грамоти є однією з найважливіших умов успішного навчання. Студенти навчаються самотійному творчому процесу у створенні живописного твору. Систематичне вивчення образотворчої грамоти є однією з найважливіших умов успішного навчання образотворчому мистецтву.</p> <p>Саме тому досвідчене опанування цією дисципліною є важливою складовою у системі підготовки висококваліфікованих фахівців.</p>
<p>Мета та завдання дисципліни</p>	<p>Метою навчальної дисципліни «Живопис спеціальний» є розвиток художніх здібностей, відчуття кольору, кольорової гами, оволодіння основами живопису, формування та закріплення теоретичних знань та практичних навичок. Засвоєння прийомів формотворення за допомогою кольору, тонових контрастів і нюансів, вирішення складних просторових і колористичних завдань в процесі роботи з основними живописними техніками, оволодіння універсальною та зрозумілою мовою в образотворчому мистецтві, завдяки якій в подальшому можливі новаторські пошуки. Систематичне та послідовне вивчення образотворчої грамоти є однією з найважливіших умов успішного навчання образотворчому мистецтву</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розкриття історичного генезису живопису в контексті зміни історичних парадигм; ● виявлення технічних, стилістичних та ідеологічних особливостей живопису в різні історичні періоди; ● знайомство з найбільш значущими вітчизняними і зарубіжними іменами, школами та напрямками візуальних мистецтв; <p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● термінологію, категорії, принципи, проблематику світового живопису; ● історію просторових і пластичних мистецтв у контексті

	<p>розвитку світової культури;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● сучасний досвід та тенденції розвитку живопису та монументального мистецтва в контексті світової культури; ● історично-теоретичні витoki сучасного мистецького концептуалізму; ● особисті творчі позиції провідних майстрів постмодерністської світової та вітчизняної культури. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● збирати інформацію, самостійно опрацьовувати літературу, аналізувати різні джерела відомостей; ● аналізувати та критично оцінювати досвід формування і розвитку різних напрямків та течій у світовому мистецтві ● визначати сутність та ідейно-творчий зміст різноманітних теоретичних і творчих концепцій візуальних мистецтв.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Живопис спеціальний» є певний обсяг знань з таких дисциплін як рисунок, кольорознавство, пластанатомія та композиція.
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Додатково для освітньо-наукових програм.</p>
Фахові компетенції спеціальності (СК)	<p>СК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу.</p> <p>СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.</p>

	<p>СК 7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науковопедагогічної діяльності. Додатково для освітньо-професійних програм.</p> <p>СК 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва. Додатково для освітньо-наукових програм.</p>
--	--

Структура навчальної дисципліни:

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Семестр __ I __					
Тема 1. Живопис костюмованої фігури людини в обраній стилістиці. Використання різних напрямків живопису майстрів світового мистецтва. Чоловіча або жіноча модель. Матеріали виконання завдання – акварель на папері; олія, темпера, акрил на полотні або картоні.	30			10	20
Тема 2. Оголена фігура людини в складному повороті. Живопис оголеної фігури людини в складному повороті. Обов'язковим є грамотне композиційне вирішення і використання знань з пластичної анатомії. Пластична побудова фігури кольором і тоном. Матеріали виконання завдання – акварель на папері; олія, темпера, акрил на полотні або картоні.	30			10	20
Тема 3. Одягнена чоловіча або	30			10	20

<p>жіноча фігура в контражурі.</p> <p>Виконати живопис постановки враховуючи особливості силуету фігури людини. Правильна побудова і ліплення форми фігури натурника та складок вбрання при контрастному освітленні. Матеріали виконання завдання – акварель на папері; олія, темпера, акрил на полотні або картоні.</p>					
<p>Усього годин</p>	<p>90</p>			<p>30</p>	<p>60</p>
<p>Вид контролю: екзаменаційний перегляд</p>					

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Барчаї Ене. Анатомія для художників / Єне Барчаї – Будапешт.: Корвіна – 1986 – 344 с.
2. Галчанський С. Д. Живопис пейзажу / С. Д. Галчанський. – К. : КДІДПМД ім. М. Бойчука. – 2010. – 124 с.
3. Голембовська Л.С. Декоративна інтерпретація академічних завдань з живопису / Л.С. Голембовська. – К. : Кафедра – 2014. – 120 с.
4. Копайгоренко В.В. Проблеми сучасного сакрального мистецтва / В.В. Копайгоренко – К. : Образотворче мистецтво, № 2. НСХУ. – 2013. – 98 - 99
5. Лубенський В. Портрет: від академії до творчості / В.Лубенський – К. : Кафедра. – 2017. – 176 с.
6. Недошовенко Т. Ф. Композиція у живописі як навчальна дисципліна системи художньої освіти в історичному контексті./ Недошовенко Т. Ф.– Культура і сучасність: альманах.– К.: 2018. Міленіум,– №1.С. 181– 187.
7. Омельченко П. Наука про малярські фарби, матеріали та техніки / П. Омельченко. – Л.: Львів – 1996. – 180 с
8. Полтавець-Гуйда О.В. Основи композиційного мислення / О.В. Полтавець-Гуйда. – Х. : Вісник ХДАДМ, № 3. – 2011. – С. 130-134
9. Шаталіна Н.В. Живопис оголеного торсу / Н.В. – К. : КДІДПМД ім. М. Бойчука. – 2015. – 32 с.

10. Фельдман В. А. Мистецтво акварельного живопису / В. А. Фельдман. – К. : Мистецтво. 1967. – 48 с.

Додаткові:

1. Андрієвський В. Л. РОЗМАЙ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ. ХУДОЖНИКИ КИЄВА. Українське образотворче мистецтво 1911 – 2011 років / В. Л. Андрієвський – К.: Криниця. - 2012. – 618 с.
2. Гомперц Вілл. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі / Вілл Гомперц – К.: ArtHuss – 2017. – 488 с.
3. Селівачев М.Р. Лексикон української орнаментики / М. Р. Селівачев – К.: редакція вісника АНТ. – 2005. – 400 с.
4. МИСТЕЦЬКИЙ ОЛІМП. Міжнародна програма – К.: Українська конфедерація журналістів – 2015. – 720 с.
5. Франсіз Р. Бритійське мистецтво 20-го ст. 60 творів у колекції Бритійської ради / Р. Франсіз. – Л. : Бритійська рада. – 2002. – 112 с.
6. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця 20 сторіччя. 200 імен / З. Чегусова. – К. : ЗАТ “Атлант ЮемС”. – 2002. – 512 с.
7. Gleizes. A. Kubismus / A. Gleizes. – В. : Corvina Kiado. – 1984. – 12 с.
8. Karginov L. Rodschenko / L. Karginov. – В. : Corvina Kiado. – 1979 р. – С. 268
9. Zsadova L. Tatlin / L. Zsadova. – В. : Corvina Kiado. – 1978. – 534 с
10. Lissitzky Kuppers S. El Lissitzky / S. Lissitzky Kuppers. – D. : Veb Verlag der Kunst. – 1976 . – 412 с.

10.3 Інформаційні ресурси

1. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.etnolog.org.ua> – Назва з екрану.
2. Інститут народознавства НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ethnology.lviv.ua>. – Назва з екрану.
3. Інститут проблем сучасного мистецтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mari.kiev.ua/> – Назва з екрану.
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
5. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Живопис костюмованої фігури людини в обраній стилістиці.	20 – 21. 09. 2023	Поточний контроль.	15
Тема 2. Оголена фігура людини в складному повороті.	25 – 26. 10. 2023	Поточний контроль.	25
Тема 3. Одягненої чоловіча або жіноча фігура в контражурі.	22 – 23. 11. 2023	Поточний контроль.	20
	18 – 31. 12. 2023	Екзаменаційний перегляд	40
РАЗОМ:			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Мольберти, стільці, кубки під палітру, планшети для наклеювання паперу, столи для постановки натюрмортів, подіуми для постановок натури.
Необхідні засоби	Драперії для постановок, реквізит для постановок.
Програмне забезпечення	Фонди бібліотеки. Методичний фонд кафедри монументального і станкового живопису
Матеріали, інструменти	Акварельні фарби, гуаш, олійні фарби, акрил, темпера. Папір для живопису. Полотно на підрамнику, картон для живопису. Пензлі, олівці, мастихіни, палітри.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Гугл диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певне заняття, він повинен самостійно допрацювати його та представити викладачу. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Живопис спеціальний» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається

	зацікавленість у студентів різними напрямками світового візуального мистецтва, активне обговорювання проблем сучасного живопису, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту кафедри (kafedra_zhivopisu_20@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім файлів з ілюстраціями для аудиторних занять, файли з ілюстраціями для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту кафедри. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни

Розробники силябусу
Навчальної дисципліни

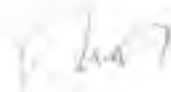

Т. Ф. Недошовенко
Л. С. Голембовська
Ф. М. Гуменюк
В. В. Хижинський

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри

Ф. М. Гуменюк

Силабус затверджено
на засіданні кафедри монументального і станкового живопису

від 31 серпня 2023 р., протокол № 1